

Mondelinge vraag – Antwoord

Opschrift

Vergadering van 19 september 2022

Nummer: 2022_MV_00487

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Sonja Welvaert: Procedures voor sociale acties en GAS-boetes

Raadslid(-leden):

Sonja Welvaert - PVDA

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Tijdens de gemeenteraad van april 2022 werd het burgervoorstel "Vrijheid van protest" niet goedgekeurd. Eén van de redenen was de flexibiliteit en tolerantie van politie en burgemeester tegenover de regelgeving betreffende protest en vrije meningsuiting in onze stad.

Op 16 juni 2022 werden de GAS-boetes, opgelegd aan "Recht op protest", nietig verklaard.

De PVDA-fractie heeft in navolging daarvan de volgende vragen:

Vraag:

- Hoeveel aanvragen werden er ingediend voor sociale- en protestacties in 2022? Hoeveel aanvragen werden toegelaten? Hoeveel werden er geweigerd?
- Hoeveel acties konden doorgaan zonder tijdige aanvraag?
- Wat is aantal GAS-boetes dat reeds werd uitgeschreven in 2022 bij acties?
- Zal de uitspraak van de politierechtbank op 16/06/'22 i.v.m. de uitgeschreven GAS-boetes aan "Recht op protest" zorgen voor een aanpassing van het politiereglement?

Antwoord

Om op uw eerste deelvraag te antwoorden, onze Politiezone Gent laat me weten dat ze 96 aanvragen ontvingen. Daarvan werden er 2 geweigerd ingevolge een nationaal verbod op het organiseren van een auto/vrachtwagen konvooi.

Ongeveer 70 tot 80% van de acties werden laattijdig aangevraagd. Ik denk dat dit duidelijke cijfers zijn.

Na een constructieve coördinatievergadering tussen de aanvrager en de Dienst Openbare Orde konden al deze sociale acties doorgaan.

Dat is nog eens het bewijs dat het stadsbestuur, dat de politie alles eraan probeert te doen om het recht op vrije meningsuiting en sociale acties te laten plaatsvinden. Maar natuurlijk is het altijd het best in dialoog zodat het veilig kan gebeuren voor de mensen die manifesteren en de omstaanders.

De Dienst Openbare Orde merkt op dat, zeer uitzonderlijk, organisatoren acties maar enkele dagen vooraf aanvragen, en in bepaalde gevallen zelfs maar één à twee dagen vooraf. Deze zeer korte aanvraagtermijn heeft steeds een link met de actualiteit. Het is dus sterk dat men daar zo kan op inspelen waarvoor mijn appreciatie.

De politie benadrukt dat het indienen van de aanvraag van zeer groot belang is om de openbare orde te kunnen vrijwaren in het belang van de actievoerders en de burgers.

Wat uw vraag m.b.t. tot de Gasboetes betreft, meldt de Gasambtenaar dat er in 2022?1 proces-verbaal wegens inbreuk op artikel 1§1 van het Politiereglement op de openbare rust en veiligheid werd opgemaakt. Er werd bijgevolg slechts 1 GAS boete opgelegd, meer bepaald voor een niet-aangevraagde protestactie op 27 juni van dit jaar.

Naar aanleiding van het burgervoorstel 'Vrijheid van Protest' werd de toepasselijke regelgeving in het politiereglement op de openbare rust en veiligheid reeds aangepast. We hebben daar collega's een opsplitsing voorzien tussen enerzijds de betogingen en manifestaties waarbij de aanvankelijke aanvraag/meldingstermijn van 1 maand teruggebracht werd naar 3 weken, en anderzijds de grotere, meer omvangrijke laat ons zeggen impactvolle evenementen (bv. wielervedstrijden) waar de aanvraag, respectievelijk meldingstermijn van 1 maand, behouden werd. Situaties van overmacht kunnen desgevallend een kortere termijn rechtvaardigen.

De politie gaat daarmee zeer coulant om. Nogmaals daarvoor heel veel dank.

De uitspraak van de politierechtbank van juni 2022 heeft echter geen impact op de huidige regels aangezien de politierechter geen inhoudelijke toetsing van het politiereglement heeft uitgevoerd. De beslissingen waartegen het hoger beroep werd ingesteld, werden vernietigd omwille van het feit dat de politierechter van oordeel was dat het recht om gehoord te worden, werd geschonden.

Dit omdat er niet afdoende zou gemotiveerd zijn waarom betrokkenen geen toelating kregen hun verweer mondeling uiteen te zetten ikv de GAS-procedure voor de sanctionerend ambtenaar. Deze laatste had immers geoordeeld dat, gelet op de toen geldende sanitaire maatregelen (COVID), een fysiek verhoor niet opportuun was, temeer betrokkenen hun standpunt reeds zeer omstandig hadden kenbaar gemaakt middels een schrijven gericht aan de sanctionerend ambtenaar.

Enkel en alleen omwille van het feit dat de politierechter de mening was toegedaan dat het begrip 'sanitaire maatregelen' niet voldoende was gedefinieerd en toegelicht in de beslissing van de sanctionerend ambtenaar en aldus het hoorrecht zou zijn miskend, werden de beide GAS-boetes vernietigd.

De beslissing van de appelrechter was dus op geen enkel manier gestoeld op enige onregelmatigheid in het Gentse politiereglement mbt. betogingen en manifestaties/evenementen al dan niet in open lucht.

Meer nog, collega's, de rechtbank zegt uitdrukkelijk dat zij niet hoefde in te gaan op de overige argumenten van de appellante gelet op de vastgestelde onwettigheid van de beslissing.

De politierechter heeft reeds in eerdere beroepsdossiers formeel gesteld dat het feit dat voor het organiseren van een betoging een voorafgaandelijke toelating vereist is, geenszins betekent dat het recht op vrije meningsuiting hierdoor aangetast zou zijn. Verder stelde de rechtbank in het verleden dat het betogingsrecht niet gefnuikt werd door dit middels een politieverordening afhankelijk te maken van een voorafgaandelijke toelating van de burgemeester – u weet collega's dat we daarover een debat hebben gevoerd en dat dit nu éénmaal de grondwet is, een belangrijk document en dit volgt uit artikel 26, 2e lid van de Grondwet, dat handelt over bijeenkomsten in open lucht dewelke ten volle aan de politiewetten onderworpen blijven en waarbij de gemeentelijke overheid in de mogelijkheid moet zijn om de vrijheid van vergadering te verzoenen met de vrijwaring van de openbare orde door deze betogingen aan een voorafgaandelijke toestemming te kunnen onderwerpen.

Gelet op het voorgaande voorzitter zal het Politiereglement op de openbare rust en veiligheid voor wat betreft de regels vervat in 'Titel I Bijeenkomsten en vergaderingen zoals bedoeld in artikel 26 van de Grondwet' niet worden aangepast.
